

1. Na danih podatkih (X) izvedi hierarhično gručenje in nariši dendrograme za naslednje vrste povezanosti (linkage):

- Enojna (single)
- Popolna (complete)
- Povprečna (average)

$X = [1, 2, 4, 8, 9, 14]$

REŠITEV:

a) Izračunamo razdalje med vsemi pari točk in izberemo najmanjšo:

$d(1,2)=1$, $d(1,4)=3$, $d(1,8)=7$, ... $d(1,14)=13$

$d(2,4)=2$, ... $d(2,14)=12$

$d(4,8)=4$, ... $d(4,14)=10$

$d(8,9)=1$, ... $d(8,14)=6$

$d(9,14)=5$

V dendrogramu narišemo povezavi na višini 1.

V našem primeru sta dva para z isto minimalno razdaljo – vzamemo oba in ju združimo v gruči G1 in G2:

Izračunamo razdalje med novima gručama in preostalimi točkami:

$d(G1,4)=\min(d(1,4),d(2,4))=2$, (V dendrogramu narišemo povezavo na višini 2)

$d(G1,G2)=\min(d(1,8),d(2,8),d(1,9),d(2,9))=6$,

$d(G1,14)=\min(d(1,14),d(2,14))=12$

$d(G2,14)=5$

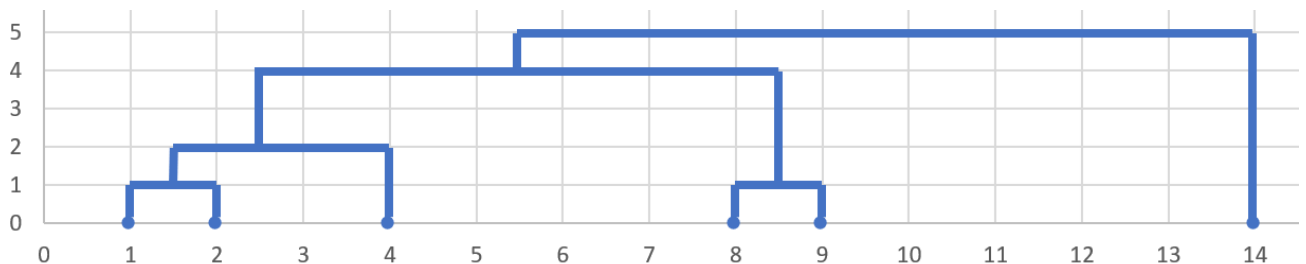
Gručo G1 povežemo s točko 4 v novo gručo G3 in izračunamo nove razdalje:

$d(G3,G2)=\min(\dots)=d(4,8)=4$ (kar je še vedno manjše od najmanjše naslednje razdalje, $d(G2,14)=5$)

Zato v dendrogramu povežemo gruči G2 in G3 v novo gručo G4 na višini 4.

Preostane nam le še to, da povežemo gručo G4 s točko 14 – razdalja med njima je 5.

Dendrogram za enojno povezanost je torej:

b) Popolna povezanost:

začetek je isti kot pri enojni povezanosti, do razlik pride šele v drugem koraku, ko računamo razdalje med gručo in točko ali med dvema gručama:

$d(G1,4)=\max(d(1,4),d(2,4))=3$, (V dendrogramu narišemo povezavo na višini 3)

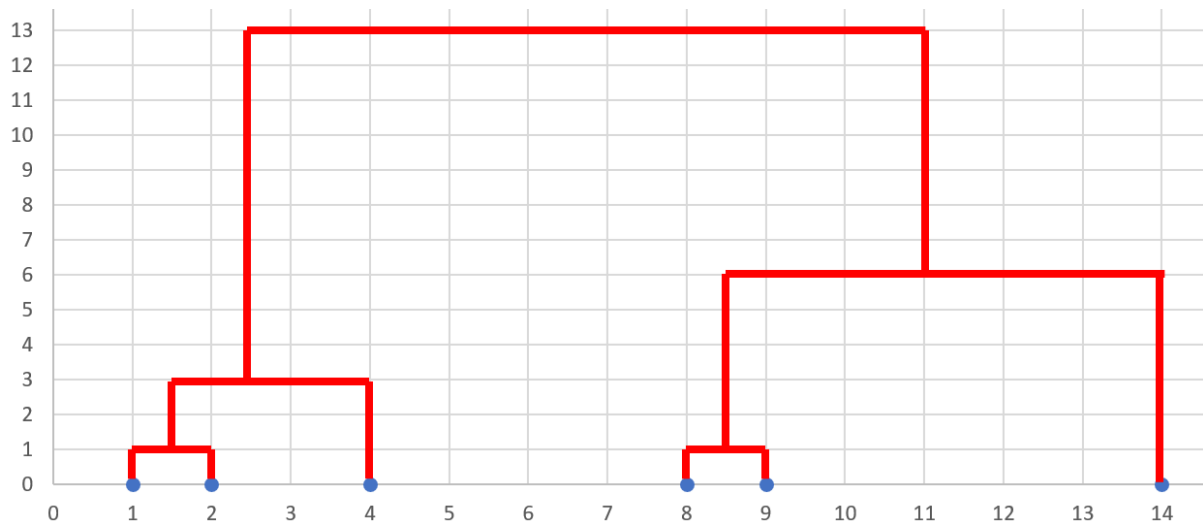
$d(G2,14)=\max(d(8,14),d(9,14))=6$

Naredimo torej novo gručo G3, ki povezuje G1 in 4. Izračunamo nove razdalje:

$d(G3,G2)=\dots$ najdaljša razdalja med točkami v G1 in gruči G2... $=d(1,9)=8$

$d(G2,14)=\max(d(8,14),d(9,14))=6$

Na naslednjem koraku povežemo G2 in 14 v gručo G4. V zadnjem koraku nam preostane le še povezava med G3 in G4, na višini 13 (ker je max razdalja med dvema točkama iz teh grup enaka $d(1,14)=13$).

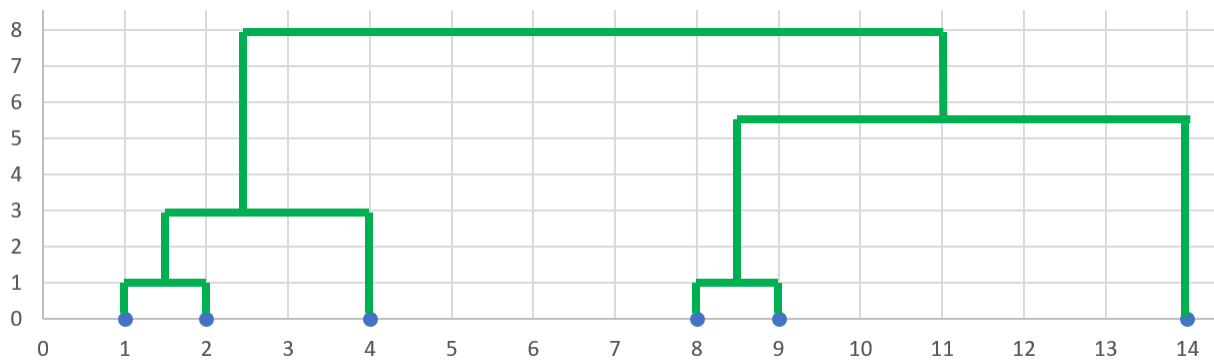

c) Pri povprečni povezanosti je prvi korak spet isti kot prej, nato pa namesto min oz. max računamo povprečje vseh razdalj med dvema gručama oz. gručo in točko.

$d(G1,4)=2.5$, ... naredimo $G3$

$d(G2,14)=5.5$ ...

Dendrogram za povprečno povezanost:

2. Na danih podatkih simuliraj metodo k-voditeljev (k-Means) za k=3. Začetni centroidi naj bodo C1 = 2, C2 = 5, C3 = 11
 X = [1, 2, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 15, 16, 17, 18]

REŠITEV

V tabeli so za vsako točko izračunane razdalje do vseh treh centroidov. Z barvo so označene minimalne razdalje v vsaki vrstici, ki kažejo tudi na pripadnost točke najbližjemu centroidu.

x	C1	C2	C3
	2	5	11
1	1	4	10
2	0	3	9
4	2	1	7
5	3	0	6
8	6	3	3
9	7	4	2
11	9	6	0
12	10	7	1
15	13	10	4
16	14	11	5
17	15	12	6
18	16	13	7

Na novo izračunamo centroide:

$$C1 = (1+2)/2 = 1,5$$

$$C2 = (4+5+8)/3 = 4,5$$

$$C3 = (8+9+11+12+15+16+17+18)/7 = 13,25$$

... in ponavljamo postopek, dokler se pripadnost gručam ne ustali:

x	C1	C2	C3		x	C1	C2	C3		x	C1	C2	C3
	1,5	4,5	13,25			1,5	5,67	14			1,5	6,5	14,8333
1	0,5	3,5	12,25		1	0,5	4,67	13		1	0,5	5,5	13,8333
2	0,5	2,5	11,25		2	0,5	3,67	12		2	0,5	4,5	12,8333
4	2,5	0,5	9,25		4	2,5	1,67	10		4	2,5	2,5	10,8333
5	3,5	0,5	8,25		5	3,5	0,67	9		5	3,5	1,5	9,83333
8	6,5	3,5	5,25		8	6,5	2,33	6		8	6,5	1,5	6,83333
9	7,5	4,5	4,25		9	7,5	3,33	5		9	7,5	2,5	5,83333
11	9,5	6,5	2,25		11	9,5	5,33	3		11	9,5	4,5	3,83333
12	11	7,5	1,25		12	10,5	6,33	2		12	10,5	5,5	2,83333
15	14	10,5	1,75		15	13,5	9,33	1		15	13,5	8,5	0,16667
16	15	11,5	2,75		16	14,5	10,3	2		16	14,5	9,5	1,16667
17	16	12,5	3,75		17	15,5	11,3	3		17	15,5	10,5	2,16667
18	17	13,5	4,75		18	16,5	12,3	4		18	16,5	11,5	3,16667

Preverimo rezultat še s programom:

```
from sklearn.cluster import KMeans
import numpy as np
X = np.array([[1], [2], [4], [5], [8], [9], [11], [12], [15], [16], [17], [18]])
C = np.array([[2], [5], [11]], np.float64)
kmeans = KMeans(n_clusters=3, init=C).fit(X)
kmeans.cluster_centers_
```

Izpis centroidov se ujema z našim izračunom:

```
array([[ 1.5
         6.5
        14.83333333]])
```